

У рамках сучасної концепції ареотологічної етики добродієність розглядається як узагальнююче поняття моральності. Згідно з цією концепцією, підприємницька діяльність є невіддільною частиною суспільного розвитку; бізнес не може мати етичних стандартів, але повинен сприяти етичному розвитку особистості. Така діяльність надає людині можливості для реалізації своїх здібностей, тому необхідність культивування чеснот у бізнесі очевидна. Бізнес може бути позитивною силою, яка сприятиме розвитку демократії та свободи. Дану концепцію не можна зводити до банальної тези «створення добра». Бізнес у відповідності з соціальними стандартами має сформулювати ціннісні пріоритети, враховуючи ті зміни, що відбуваються в суспільстві. Цілі бізнесу не обмежуються отриманням прибутку. Сучасні бізнесмени діють також в інтересах населення, тобто відбувається соціальний діалог. Проблема етики бізнесу досліджується також Дж. Мосом, К. Мацусіту, Р. Соломоном.

Отже, бізнес є такою ж соціальною діяльністю, як і будь-яка інша діяльність. Він не ізольований від життя індивідів і суспільства в цілому. Бізнес займає важливе місце в нашому житті і впливає на розвиток особистості. Застосування етики добродієності у бізнесі показує нам, що заради загальнолюдського процвітання необхідна об'єднавча діяльність людей, розуміння бізнесу як моральної організації. Цінності не можуть бути відкинутими заради максимізації прибутку.

ФІЛОСОФСЬКІ АСПЕКТИ МЕРКАНТИЛІЗМУ

Доп. – Гімпель А., ЕМ-52

Наук. кер. - ст. викл. Опанасюк В.В.

Різні типи економічних систем породили відмінності в їх поясненні та обґрунтуванні; спричинили появу двох систем політичної економії. Одну із них можна назвати комерційною, а другу – системою хліборобства. Маємо на меті визначити основні положення комерційної або меркантилістської системи.

Меркантилізм у політичній економії - це політика уряду Європейських феодальних держав XV - XVII ст., прихильники якої намагалися збільшити нагромадження капіталу всередині держави шляхом стимулювання зовнішньої торгівлі.

Протекціонізм – економічна політика, спрямована на захист національної економіки від іноземної конкуренції та на розширення зовнішніх ринків. Виник в XVII ст. в Англії, в епоху первісного нагромадження капіталу. Основою цієї економічної політики вважались: вільна торгівля, безмитні експортні та імпорتنі операції.

Багатою країною називають країну, що володіє значним фінансовим капіталом, і тому накопичення якнайбільшої кількості золота й срібла у певній країні вважають найнадійнішим способом її збагачення.

Під впливом цих загальнопоширених уявлень народи Європи робили спроби визначити надійні засоби накопичення фінансового капіталу. Так, наприклад, Іспанія та Португалія, головні власники копалень і постачальники дорогоцінних металів до країн Західної і Центральної Європи, під страхом найсуворіших покарань забороняли їх експорт або накладали на нього високе мито.

Видається, що таким чином можна забезпечити інтереси держави, проте економісти не врахували: коли вартість дорогоцінних металів буде вищою, ніж у сусідніх країнах, ніякі заборони не зможуть перепинити шлях контрабанді. Ця особливість визначає недосконалість системи меркантилізму.

Як же були знайдені шляхи вирішення цієї проблеми? Найкмітливішими виявились французи, які підняли вартість золота за рахунок оплати праці робітникам, що карбують монети. Взагалі-то, впродовж років система зазнавала змін та нововведень, її розвиток став поштовхом для розвитку науки – економіки.

Політика меркантилізму сприяла тому, що держави змушені були брати великі кредити в банках для відрядження морських експедицій до Америки з метою привезення звідти дешевих дорогоцінних металів. Цим не могли не скористатися

банкіри, які підвищували відсотки на кредити. Унаслідок цього країна опинилась у великому боргу перед банками, колосально збагачуючи їх власників, а відповідний еквівалент державного боргу в першу чергу відображався на кишнях громадян.

Отже, система меркантилізму має дещо егоїстичний, прагматичний характер, вона відповідає цінностям сучасної людини. На сучасному етапі розвитку людство знаходиться у кризовому стані, тому йому потрібні система надійних орієнтирів, ефективна економічна політика, які здатні забезпечити прогрес.

Меркантилізм – система управління державою, що була відповіддю суспільства на складність життя; це осмислення своїх життєвих пріоритетів; це ознака готовності людини кидати виклик труднощам у соціальному плані. Порівнюючи з іншими системами управління, можна зазначити переваги меркантилізму: по-перше, політика меркантилізму дозволяє за короткі терміни зміцнити валюту країни; по-друге - збільшує притік капіталу із-за кордону; по-третє, підвищує рівень життя людей.

На теоретичній базі меркантилізму виникає в XVII столітті подібна йому політика протекціонізму. Обидві політичні течії були спрямовані на захист національної економіки від іноземного втручання. Можна зауважити, що період найбільшого розквіту меркантилізму та протекціонізму знаменується зародженням капіталістичних взаємовідносин, які спровокували ці системи за ініціативою держави. Тому обидві політики були яскравим прикладом втручання держави в економіку.

Таким чином, меркантилісти бачили багатство у грошах тільки в тій мірі, в якій останні приносили прибуток. Це виявилось у сфері товарообігу, де експорт перевищував імпорт. Різниця між ними мала покриватися ввезенням в країну дорогоцінних металів.

Сучасна економіка більшості держав побудована на принципах захисту національних інтересів. Керуючись цими інтересами, країни збільшили товарообмін, підписали

домовленості про розширення ринків збуту товарів. Держави вкладають значні кошти у розвиток економіки, впроваджують новітні системи, адже ще з вікової практики меркантилізму відомо, що гроші повинні працювати самі на себе. У такий спосіб можливо стабілізувати економічну і фінансову системи для зміцнення курсу грошової одиниці, що у свою чергу приведе до швидкого розвитку та процвітання країни.

КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ КОНЦЕПЦІЇ ХАРИЗМАТИЧНОГО ЛІДЕРСТВА

Доп. – ст. викл. Опанасюк В.В.

Розвиток українського суспільства в умовах сучасного перехідного періоду потребує авторитетного політичного лідера, здатного створити й реалізувати таку модель економічного та політичного устрою, яка забезпечить максимальне наближення до соціальних стандартів передових Європейських країн. Така модель має узгоджуватися з національним характером та національно-культурними інтересами українського народу.

Соціологічні опитування громадської думки, проведені в 2002 році засвідчили, що українці на чолі держави хотіли бачити харизматичного лідера. Однак в емоційному пориві національної спільноти ігнорувалася думка, висловлена ще в XIX ст. німецьким соціологом М. Вебером: харизматичне лідерство нетривке, й опісля завоювання політичної влади трансформується в традиційне або, здебільшого, в раціонально-легальне.

У науковій літературі детально проаналізовані соціологічні та психоаналітичні концепції лідерства, проте культурологічний аспект проблеми донедавна залишався маловивченим. Визначимо за мету огляд культурологічних концепцій харизматичного лідерства, та розпочнемо дослідження з трактування основних понять.

Лідерство політичне (від англ. leader – ведучий, керівник) – процес взаємодії між людьми, в ході якого наділені реальною владою авторитетні люди здійснюють легітимний вплив на